

Vědecký výbor veterinární

Klasifikace:	Draft		<i>Pro vnitřní potřebu VVV</i>
	Oponovaný draft		<i>Pro vnitřní potřebu VVV</i>
	Finální dokument	X	<i>Pro oficiální použití</i>
	Deklasifikovaný dokument		<i>Pro veřejné použití</i>

Název dokumentu:

Zpráva o činnosti Vědeckého výboru veterinárního v roce 2013

Poznámka:

Předkládá: RNDr. Miroslav Machala, CSc., předseda Vědeckého výboru veterinárního

Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i., Hudcova 70, 621 32, Brno
tel +420 533 331 111, fax 541 211 229, URL: <http://www.vri.cz>

Vědecký výbor veterinární byl ustanoven při Výzkumném ústavu veterinárního lékařství v souladu s usnesením vlády č. 1320/2001 ke „Strategii zajištění bezpečnosti (nezávadnosti) potravin v ČR“ v červenci 2002. Činnost byla prováděna na základě Smlouvy č. 630-2011-17411 na zajištění činnosti Vědeckého výboru veterinárního v souladu s usnesením vlády ČR č. 1320/2001 a navazujících usnesení č. 1277/2004 ke Strategii zajištění bezpečnosti potravin v České Republice po přistoupení k Evropské unii, uzavřené ve smyslu ustanovení § 269 zákona č. 513/1991 Sb., Obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů mezi Ministerstvem zemědělství České republiky prostřednictvím Výzkumného ústavu rostlinné výroby, v.v.i. a Výzkumným ústavem veterinárního lékařství, v.v.i.

V roce 2013 pokračovala činnost Výboru podle schváleného plánu činnosti. Odborná činnost členů Výboru i externích odborníků, kteří byli přizváni k plnění úkolů byla soustředěna na zpracování a projednání studií a stanovisek zaměřených do oblastí úzce spojených s problematikou zdraví zvířat, pohody zvířat, zoonóz, hygieny provozu, nezávadnosti živočišných produktů a krmiv.

Výbor pracoval v roce 2013 ve složení:

RNDr. Miroslav Machala, CSc., předseda Výboru z Výzkumného ústavu veterinárního lékařství, v.v.i., Hudcova 70, 621 00 Brno,

MVDr. Pavel Alexa, CSc., z Výzkumného ústavu veterinárního lékařství, v.v.i., Hudcova 70, 621 32 Brno,

MVDr. Ivan Pšikal, CSc. z firmy Dyntec s.r.o. Pražská 328, 411 55 Terezín,

prof. MVDr. Zdeněk Pospíšil, DrSc., prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., prof. MVDr. Lenka Vorlová, PhD.,

doc. MVDr. Ivan Herzig, CSc., z Veterinární a farmaceutické univerzity, Palackého 1-3, 612 42 Brno koncem roku 2012 rezignoval na členství ve Výboru osobním dopisem,

MVDr. Věra Billová z Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv, Hudcova 56a, 621 00 Brno,

MVDr. Josef Brychta, Ph.D. ze Státního veterinárního ústavu Jihlava, Rantířovská 93, 586 05 Jihlava,

MVDr. Václav Jordán ze Společnosti Agris, spol. s.r.o. Medlov, Medlov 175, 664 66 Němčičky u Židlochovic,

MVDr. R. Belza, ze Státní veterinární správy ČR, Slezská 7, 120 56 Praha 2.

Tajemnicí Výboru byla i v roce 2013 MVDr. Eva Renčová, Ph.D. z Výzkumného ústavu veterinárního lékařství, v.v.i., Hudcova 70, 621 00 Brno.

V roce 2013 se uskutečnila dvě řádná zasedání Výboru z důvodu radikálního snížení finančních prostředků, a to XLIII. zasedání 24. září 2013 a XLIV. zasedání 2. prosince 2013, kde byly dodatečně projednány řešené studie, které byly diskutovány a schváleny již 15. 11. 2013 elektronickou formou. Účast členů na jednáních byla taková, že Výbor byl vždy usnášeníschopný. Všichni členové výboru, kteří se nemohli zúčastnit jednání, se vždy předem řádně omluvili.

Zápisy ze zasedání byly zasílány Odboru bezpečnosti potravin MZe ČR, Ing. Petru Benešovi a Mgr. Karolíně Mikanové.

Kromě pravidelných zasedání se aktuální problémy řešily prostřednictvím elektronické pošty a osobně.

1. Odborná činnost výboru

Odborná činnost Výboru byla v roce 2013 zaměřena na zpracování a projednání tří studií a jednoho stanoviska v problematice úzce spojené s bezpečností potravin a krmiv.

1.1. Odborné studie

1.1.1. Název studie: Schmallenbergský virus a jeho možný vliv na kvalitu a produkci potravin živočišného původu

Garanti: MVDr. Adéla Šperlová, Prof. MVDr. Dagmar Zendulková, CSc., prof. MVDr. Zdeněk Pospíšil, DrSc.
VFU Brno

Virus Schmallenberg je nový virus z r. Orthobunyavirus, čel. *Bunyaviridae*, která zahrnuje např. viry Aino, Akabane či virus horečky údolí Rift. Tento virus byl nečekaně zjištěn v listopadu 2011 v Německu u skotu s příznaky horečky a výrazným poklesem doживosti. Zpětně byl potvrzen výskyt SBV v Nizozemsku již v létě 2011. Virus se velmi rychle rozšířil do dalších evropských zemí včetně České republiky, kde byly infekce SBV poprvé oficiálně potvrzeny v prosinci 2012. Virus je šířen krevsajícím hmyzem, tiplíky r. *Culicoides*. Dosavadní studie neprokázaly přenos SBV na člověka.

U dospělého skotu může virus, kromě výše uvedených příznaků, způsobovat také silný průjem, zatímco u dospělých ovcí a koz nebyly pozorovány žádné klinické příznaky. Pokud však dojde k infekci březí samice a následnému transplacentárnímu přenosu SBV, může docházet k abortům, předčasným porodům mrtvých či neživotaschopných mláďat nebo k rozvoji malformací jehňat, kůzlat či telat. V nejvíce postižených chovech mohou ztráty potomstva dosahovat až 50 %. Vedle toho některé země zakázaly dovoz živých přežvýkavců

či jejich produktů včetně masa. S výskytem SBV jsou tak spojené značné přímé i nepřímé ekonomické ztráty.

V České republice bylo v rámci pasivního monitoringu výskytu SBV u domácích přežvýkavců prováděného Státní veterinární správou ČR (SVSČR) zjištěno 24 virologicky pozitivních malformovaných mláďat v celkem 19 chovech. Na začátku r. 2013 zavedla SVSČR také aktivní monitoring všech plemenných býků v inseminačních stanicích, v jehož rámci bylo dosud zjištěno 294 sérologicky pozitivních býků. My jsme dosud vyšetřili 217 vzorků sér ovcí, skotu a koz na přítomnost specifických protilátek proti SBV komerčním ELISA testem, z toho 128 vzorků bylo pozitivních (59 %).

Masivní rozšíření SBV by mohlo mít za následek značný pokles produkce v chovech domácích přežvýkavců a nelze vyloučit ani negativní vliv viru na kvalitu potravin živočišného původu. Pozornost tedy bude věnována poznatkům o tom, jak infekce SBV ovlivňuje kvalitu a bezpečnost potravin.

Stanovisko zpracoval: MVDr. Petr Šatrán, Ph.D.

1.1.2. Současná pravidla pro používání veterinárních léčivých přípravků s antimikrobiálními substancemi u potravinových zvířat.

Garanti: MVDr. Věra Billová, Prof. MVDr. Alfred Hera, CSc.

S ohledem na narůstající rezistenci infekčních agens vůči používaným antimikrobiálním léčivům byla v ČR, EU i dalších zemích světa vytyčena strategie pro účelné a bezpečné používání antibiotik, zejména u potravinových zvířat ve vztahu ke zdraví spotřebitele.

Cílem studie bude poukázat na stávající i nová pravidla pro zpřísněné používání antimikrobiálních léčiv, poukázat na nové požadavky lékové agentury pro farmaceutické firmy v rámci registrace a uvádění na trh antimikrobiálních léčiv, představit systémy surveillance rezistence a spotřeby antimikrobiálních substancí. EU, USA a další země na různých světových fórech představují strategické plány na používání antimikrobiálních léčiv. Ve studii bychom proto chtěli blíže představit např. Pokyny pro zodpovědné používání antimikrobik, které vydává v letošním roce Evropská komise a její pracovní skupina na antimikrobiální rezistenci (SANCO/G4/RP), strategický plán pro země světa představený na letošním zasedání G8 a další. Rovněž v ČR jsou přijímána tato opatření na nově vznikajících platformách MZe i MZ, která by ve studii měla být zveřejněna.

Stanovisko zpracoval: Prof. MVDr. Augustín Buš, CSc.

1.1.3. Analýza vzorků masných výrobků na přítomnost koňské DNA – ověření doporučené evropské a interní real-time PCR metodiky.

Garanti: MVDr. Eva Renčová, Ph.D., Mgr. Pavel Krčmář, Ph.D.

Vzhledem ke zjištění nedeklarovaného koňského masa v masných výrobcích v tržní síti ČR a dalších zemích EU, čímž došlo k porušení Nařízení EP a Rady (ES) č. 178/2002, je nutné

disponovat vhodnou analytickou metodou pro jeho stanovení. Studie si klade za cíl srovnání citlivosti a specifity dvou real-time PCR metodik pro stanovení koňské DNA z hlediska vhodnosti užití těchto metod pro kontrolu potravin v České republice. Budou ověřeny a porovnány vzorky živočišných produktů odebrané SZPI v tržní síti ČR.

Stanovisko zpracovala: Ing. Milada Kozáková

3. Publikační činnost

Základní informace o činnosti Výboru jsou uvedeny na www.vetcommittee.org.

4. Účast na jednáních

Předseda VVV dr. Machala se zúčastnil 25. zasedání Koordinační skupiny bezpečnosti potravin, které se konalo dne 26. června 2013 v Kolegiu ministra na MZe.

5. Účast na konferencích

V říjnu 2013 se dr. Renčová se zúčastnila jednání EFSA v Parmě jako expert „Scientific Network for Risk Assessment in Animal Health and Welfare“.

6. Náklady na činnost

Režie ústavu	45 000 Kč
Mzdy, odměny členům a OON	92 500 Kč.
Věcné výdaje + náklady na studie	134 000 Kč
Ostatní náklady	10 500 Kč
Cestovné	18 000 Kč
Celkem náklady bez DPH	300 000 Kč.
DPH	63 000 Kč
Náklady celkem s DPH	363 000 Kč

Věcné výdaje tvořil převod finančních prostředků na řešení studií externím členům na základě smluv o řešení s VFU Brno, laboratorní a kancelářský materiál pro řešení studií, náklady na

cestovné při řešení studií, účast na zasedáních EFSA, náklady na zasedání, kancelářské potřeby pro činnost Výboru, webhosting a doména (www stránky).

Zprávu předkládá:

RNDr. Miroslav Machala, CSc.
předseda Vědeckého výboru veterinárního

Brno, 15. 11. 2013

Protokol o předání díla

MZe ČR souhlasí s předáním díla formou přiložené „Zprávy o činnosti Vědeckého výboru veterinárního v roce 2013“.

Za MZe ČR
Ing. Petr Beneš
odbor bezpečnosti potravin

Brno, 15. 11. 2013